

Investeerders verdienen aan ziektepreventie

[Sandra Olsthoorn](#)

15 februari 2016, 19:37 Update: gisteren, 21:01

<http://fd.nl/economie-politiek/1139668/investeerders-verdienen-aan-voorkomen-dat-mensen-ziek-worden>

Krantentitel: 'Verdienen aan het voorkomen van zieken' (16 februari 2016)

Een nieuwe financieringsconstructie moet het aantrekkelijk maken voor investeerders als pensioenfondsen en banken om geld te steken in het voorkomen van zorg. Met het terugdringen van bijvoorbeeld morbide obesitas bij kinderen of het aantal heupbreuken als gevolg van valpartijen bij ouderen, kunnen enorme besparingen worden behaald, maar nu wordt er amper wat aan gedaan.

Om dat te veranderen, lanceerden negen partijen — van zorgverzekeraar Zilveren Kruis tot banken ABN Amro en Rabobank en pensioenbeheerder PGGM — maandag in Amsterdam het plan om nog dit jaar met zogeheten Health Impact Bonds (HIB) te experimenteren.

De financieringsconstructie is een variant op de Social Investment Bond waar vooral in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten al flink mee wordt geëxperimenteerd. Beleggers en banken investeren in maatschappelijke programma's, die een meetbare kostenbesparing opleveren. Bij succes delen de financiers mee in de besparing.

Weinig aantrekkelijk

Het ministerie van Volksgezondheid (VWS) ziet de HIB's als een veelbelovend middel om preventie in de zorg eindelijk beter van de grond te laten komen. Nu is het voor zorgaanbieders weinig aantrekkelijk veel te doen aan preventie: ze lopen er immers inkomsten door mis.

Ook zorgverzekeraars investeren weinig in het voorkomen van zorg, onder meer omdat niet zeker is dat zij profiteren van de opbrengst. Een kind dat nu niet dik wordt, is later misschien helemaal geen klant van de zorgverzekeraar die vandaag zo'n project financiert. En dus komt preventie in de zorg zelden het stadium van een projectsubsidie voorbij.

Mooie voornemens

Concrete investeringsplannen zijn er nu ook nog niet. Op het congres maandag bleef het bij enthousiaste woorden en mooie voornemens. De ceo van PGGM, Else Bos, besloot een hoopvol betoog over de HIB's met de bijsluiter dat ze niet kan beloven dat PGGM de eerste partij zal zijn die investeert in een HIB.

Er zijn veel vragen waar de initiatiefnemers nog een oplossing voor moeten vinden, vóór de eerste HIB kan worden gelanceerd, zo bleek. Een HIB vraagt bijvoorbeeld om een duidelijk verband tussen een probleem, de oplossing en een uiteindelijke besparing. Dergelijke verbanden zijn dat in de zorg lang niet altijd helder kwantificeerbaar.

Daarbij werkt de complexe regelgeving in de zorg lang niet altijd mee. Zo mag een zorgkantoor dat verpleeghuiszorg financiert, geen winst uitkeren: een probleem bij een eventuele HIB voor het terugdringen van het aantal heupbreuken. VWS belooft zich welwillend op te stellen om belemmerende regelgeving uit de weg te ruimen.

Buiten schot gehouden

Jurriaan Pröpper is directeur van een Optimedis, een bureau dat bemiddelt bij innovatieve contracten in de zorg. Hij is sceptisch over de wijze waarop de HIB nu in Nederland vorm lijkt te krijgen. Partijen die echt verantwoordelijk zijn voor preventie, zorgaanbieders en zorgverzekeraars, worden buiten schot gehouden. 'Zorgverleners krijgen geld om uit te geven, en als het niet lukt is dat hooguit jammer. En de zorgverzekeraar wordt de verantwoordelijkheid voor preventie ook helemaal uit handen genomen. Alleen de investeerder loopt hier risico.'

Zinniger is volgens hem om preventie een onderdeel van de contracten tussen zorgaanbieders en zorgverzekeraars te laten zijn. En dan kan een HIB wel nuttig zijn om de zorgaanbieder op gang te helpen met een preventieprogramma. 'Als dat besparingen oplevert, kan voortzetting van de besparing worden betaald en kan investeerder eruit. Die krijgt dan een deel van de opbrengst tot dat moment. Dat is veel simpeler dan het circus dat nu dreigt te worden opgetuigd.'